

FOAs høringssvar om forslag til ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud)

FOA takker for muligheden for at afgive høringssvar til det fremlagte lovforslag.

FOA hilser forslaget velkommen, men havde gerne set, at der blev indført en mere sikker, mindre bureaukratisk og billigere regulering med udgangspunkt i den nuværende regulering af friskoler og private grundskoler, herunder med krav til en virksomhedsmodel, der ikke muliggør profitudtag. FOA anbefaler, at:

- De fremlagte forslag suppleres med en revision af grundlaget for driftsaftaler og afregningsmodeller, der ikke i praksis vil gøre det muligt at medtage profit gennem markedsbestemte honorarer, lønninger og huslejer.
- Man overfører logikken fra "Fit & proper-vurderinger" og Finanstilsynets krav til nøglepersoner i den finansielle sektor for yderligere at sikre både ejere, bestyrelsesmedlemmer og lederes egnethed og hæderlighed.
- At lovændringerne følges op af en nærmere kortlægning af velfærds kriminalitet på området, så det er muligt at følge effekten af de planlagte tiltag.

FOA bakker dog op om lovforslagets intentioner og de syv fremsatte hovedpunkter, som samlet set udgør et vigtigt skridt i retning af en styrket indsats. Men FOA mener dog, at de fremlagte forslag bør udvides og suppleres på en række punkter, herunder:

- Faste strukturer der understøtter et udvidet og formaliseret samarbejde mellem socialtilsynet og myndigheder som NSK, SKAT mv.
- En styrket og mere ensartet regulering af kommunernes personrettede tilsyn på voksenområdet, svarende til reguleringen på børneområdet.
- Mere bindende og ensartede krav til revisorernes rolle og ansvar i relation til sociale tilbud.
- En præcisering af, hvilke tilbud, der er omfattet af reguleringen, så der er sikkerhed for, at de såkaldt matrikelløse tilbud, også falder under disse bestemmelser.

Lovforslaget indebærer desuden en væsentlig udvidelse af socialtilsynenes opgaver og ansvar. Det er afgørende, at der samtidig sikres de nødvendige ressourcer og kompetencer til at løfte opgaven. Selvom der forudsættes DUT-forhandlinger, vurderer FOA, at der er en reel risiko for, at implementeringen i praksis udfordres, hvis socialtilsynenes ramme ikke styrkes tilsvarende.

Nedenfor følger FOA's bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget:

Dato:

20. marts 2026

Politisk ansvarlige:

Næstformand, Thomas Enghausen (then@foa.dk)

Sekretariat:

Chefkonsulent, Nanna Mørch (nanm@foa.dk)

Økonom, Per Brøgger (pbje@foa.dk)

Politisk konsulent, Cæcilie Saul (saul@foa.dk)

FOA

Staunings Plads 1-3
1790 København V

Tlf.:
+45 46 97 26 26

Fax:
+45 46 97 23 00

Internet:

Afskaffelse af ikke-godkendte tilbud og styrket akutkapacitet

FOA støtter forslaget om at afskaffe kommunernes mulighed for at anvende ikke-godkendte tilbud.

Muligheden for forhåndsgodkendelse af tilbud i akutte situationer vurderes som en hensigtsmæssig løsning, der balancerer behovet for fleksibilitet med krav om kvalitet og tilsyn.

I den 12 måneders overgangsperiode, hvor der fortsat kan ske anvendelse af ikke-godkendte tilbud, finder FOA det væsentligt, at der indføres regulering for kommunernes personrettede tilsyn og for socialtilsynenes tilsyn, så det fastsættes rammer for en skærpet opmærksomhed på disse anbringelser.

FOA bemærker samtidig, at formuleringen under indhentelse af straffeattester § 12 a, stk. 3 (side 6), der lyder: "*Under hensyn til tilbuddet eller plejefamiliens udgifter til varetagelse af akutforanstaltningen*" fremstår upræcis og kan give anledning til fortolkningsusikkerhed. FOA anbefaler, at det overvejes, om bestemmelsen kan præciseres med et ordvalg der skærper sammenhængen og muligheden for at rette en pegefin der mod uretmæssig profit.

Skærpede karantæneregler og rettighedsfrakendelse

FOA bakker op om en skærpelse af karantænereglerne og udvidelsen af personkredsen. Det er centralt, at personer, der har haft afgørende indflydelse på driften af tilbud med alvorlige problemer, ikke kan omgå reglerne ved at skifte deres formelle rolle. Dette bør kunne ske ved såvel karantæne som ved rettighedsfrakendelse efter dom.

FOA finder det desuden positivt, at der indføres bedre koordinering mellem socialtilsynene.

FOA havde gerne set en tydelig regulering for et skærpet samarbejde med sundhedsmyndigheder og arbejdstilsyn, som led i et at tilvejebringe et skærpet oplysningsgrundlag for karantæne og rettighedsfrakendelse.

Skærpede krav til straffeattester

FOA støtter de skærpede krav til straffeattester og udvidelsen til også at omfatte bestyrelsesmedlemmer og relevante leverandører.

FOA bemærker desuden, at implementeringen bør ske med tydelige retningslinjer som fastsætter, at den skal foreligge forud for første vagt/ansættelse og så der sikres ensartet praksis og retssikkerhed for medarbejdere.

Skærpede straffebestemmelser

FOA støtter præciseringen og skærpelsen af straffebestemmelserne. Det er væsentligt, at ulovlige anbringelser og kriminalitet begået i tilknytning til sociale tilbud mødes med klare og konsekvente sanktioner.

Det er samtidig vigtigt, at reglerne understøtter en kultur, hvor fagprofessionelle trygt kan sige fra og indberette kritisable forhold.

Skærpede krav til bestyrelsessammensætning

FOA bakker op om skærpelsen af kravene til bestyrelses uafhængighed i private tilbud. En klar adskillelse mellem ejer, ledelse og bestyrelse er afgørende for at undgå interessekonflikter og sikre forsvarlig drift.

Socialtilsyn med friplejeboliger, som ikke er omfattet af ældretilsynet

FOA støtter, at friplejeboliger, som ikke er omfattet af ældretilsynet, bringes ind under socialtilsynets kompetence. Det er afgørende at lukke eventuelle "tilsynshuller", så tilbud ikke kan skifte ordning for at undgå kontrol.

Udvidet oplysningspligt

FOA bakker op om udvidelsen af oplysningspligten. Øget gennemsigtighed omkring ledelsesforhold, ansættelser og organisatoriske konstruktioner er centralt for socialtilsynets mulighed for at foretage en kvalificeret risikovurdering.

FOA finder det positivt, at der sker en præcisering af, hvilke forhold der skal indberettes, da det kan understøtte en mere ensartet og effektiv praksis

På vegne af FOA

Thomas Enghausen
Næstformand
FOA